

Otrokov razvoj govorno-jezikovne komunikacije lahko spodbujamo z majhnimi spremembami v interakciji in s prilagoditvami otrokovega vsakodnevnega okolja. Komunikacijske priložnosti so situacije v otrokovem naravnem okolju, ki ga spodbujajo k izražanju. Z ustvarjanjem tovrstnih spodbud tekom celotnega dneva povečujemo priložnosti za otrokovo izražanje.

KAKO USTVARITI KOMUNIKACIJSKE PRILOŽNOSTI?

Želene **predmete pripravite na vidno, a nedosegljivo mesto** (na primer na visoke police). Otrok teh predmetov brez vaše pomoči ne more doseči, zato vas mora prositi, da mu podate želen predmet. Predmete lahko pripravite v prozorne škatle s pokrovi, ki jih otrok brez vaše pomoči ne more odpreti. Počakajte, da vas otrok prosi za pomoč, bodisi s pogledom, kretnjo, oglašanjem, besedo ali kratko frazo, preden odprete škatlo in mu izročite želeni predmet. Otroku pri tem nudite ustrezen komunikacijski oziroma verbalni model, pri čemer upoštevajte njegovo trenutno stopnjo govorno-jezikovnega razvoja (ali otrok pretežno komunicira z uporabo gest, posameznih besed oziroma stavkov).

Namesto, da otroku daste celo jabolko oziroma poln kozarec soka, mu ponudite le en **košček** jabolka oziroma en požirek soka. Počakajte, da vas otrok prosi za še, nato mu znova dajte le en košček oziroma požirek in ponovno čakajte, da vas prosi za še. To strategijo lahko uporabite tudi v igri z igračkami, kot so na primer vstavljanke, kocke in plastelin. Otroku dajte majhen košček vstavljanke ali pa majhen košček plastelina, nato pa čakajte, da vas prosi za še.

Izberite aktivnosti oziroma igrače, pri katerih otrok potrebuje vašo pomoč. Otroci imajo radi balone, milne mehurčke, igrače za navijanje in glasbene igrače. Pri igri s tovrstnimi igračkami počakajte, da vas otrok prosi za pomoč in nato napihnite balon, pihnite milne mehurčke, navijte igračo za navijanje oziroma prižgite glasbeno igračo. Pri tem ustvarite komunikacijsko priložnost tako, da balon le malo napihnete oziroma pihnete le malo milnih mehurčkov, otrok pa vas prosi za še.

Otroku ponudite na **izbiri** dva predmeta. Oba predmeta poimenujte in mu ju ob tem pokažite. Glede na trenutno stopnjo razvoja govorno-jezikovne komunikacije lahko otrok opravi izbiri na različne načine: lahko seže po želenem predmetu, nanj pokaže, uporabi gesto ali želeni predmet poimenuje.

Kadar se z otrokom igrata aktivnost, ki jo lahko ponavljate znova in znova (na primer žgačkanje, guganje na gugalnici ali petje pesmi), naredite **premor**. S tem otroku ponudite priložnost, da vas prosi za nadaljevanje aktivnosti.

Med znano aktivnostjo oziroma rutino lahko, poleg premora, **naredite tudi nekaj novega ali pa en del aktivnosti oziroma rutine izpustite**. Spememba ustvari priložnost, da se otrok lahko nanjo odzove in prične interakcijo z vami bodisi s komentarjem bodisi z vprašanjem.

Predmete skrijte na nenavadna mesta (na primer avto skrijte v otrokov čevelj), s čimer ustvarite priložnost, da otrok najde predmet na nenavadnem mestu in to deli z vami.

Kadar se zgodi nekaj nepričakovanega (na primer ko žlica pade na tla, ko se voščenke zlomijo ali se polije sok), **počakajte** nekaj trenutkov. Ko takoj ne popravite nastale situacije, otroku nudite priložnost, da vam pove, kaj se je zgodilo.

Vir: Pepper, J. in Weitzman, K. (2004). *It Takes Two to Talk: A Practical Guide for Parents of Children with Language Delays*. The Hanen Centre: Toronto.